

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з наукової роботи
та інновацій,
проф. Бояр А.О.

« 13 » 06 2016 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С.В.

« 13 » * 06 2016 р.

**ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Підготовки	доктора філософії
Галузі знань	01 Освіта
Спеціальності	011 Науки про освіту

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» із галузі знань 01 Освіта , за спеціальністю 011 Науки про освіту.

«___» _____, 2016 р. – 8 с.

Розробники: Пріма Р.М., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор
кафедри початкової освіти Миколаївського
національного університету
імені В.О. Сухомлинського

Осадченко І.І.

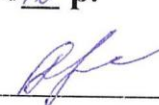
Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 11 від 11.05.2016 р.

Завідувач кафедри (проф.Смолюк І.О.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

протокол № 11 від 10.06.2016 р.

Голова науково-методичної
комісії педагогічного інституту (доц. Антонюк В.З.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науковою радою університету

протокол № 10 від 15.06.2016 р.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 11 від 16.06.2016 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 3	01 Освіта	вибіркова
	011 Науки про освіту	
Модулів – 2	Доктор філософії	Рік підготовки – 1
Змістових модулів – 2		Семестр – 1
		Лекції – 22 год.
Загальна кількість годин 90		Практичні – 14 год.
Тижневих годин: Аудиторних 1,5 самостійної роботи 2,25		Самостійна робота – 54 год.
		Форма контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» є формування у аспірантів необхідного об'єму знань і вмінь, які відносяться до теорії і методології навчально-виховної діяльності здобувачів, пізніше у професійній діяльності – до системної цілеспрямованої роботи над собою із вдосконалення власного професійного рівня.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності» є:

– поглиблення знань з основних документів у галузі освіти, специфіки і структури педагогічної діяльності; професійних рівнів і складових педагогічної майстерності, педагогічного спілкування та основних засобів педагогічного впливу на учня; теорії і методики традиційного та інноваційного уроку, системою професійного самовдосконалення через методичну роботу, самоосвіту, наукову організацію своєї діяльності;

– оволодіння вміннями самооцінки своєї професійної придатності до педагогічної діяльності, удосконалення навичок педагогічного впливу та здатності до спілкування, творчого підходу до своєї педагогічної діяльності;

– на цій основі сформувані у них стійке прагнення до постійного оволодіння необхідними знаннями і вміннями у галузі педагогічної діяльності, розширення свого загальноосвітнього рівня та професійних вмінь.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога

Тема 1. Пріоритети і джерела професійної компетентності вчителя

Завдання і функції вчителя. Вимоги до особистості вчителя. Специфіка і структура педагогічної діяльності. Творчість у роботі педагога. Ступені професійного рівня педагога.

Тема 2. Проблеми професійної придатності до педагогічної діяльності

Поняття професійної придатності. Методика діагностування рівня профпридатності до педагогічної діяльності.

Змістовий модуль II. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя

Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура

Педагогічне спілкування: функції, структура. Педагогічне діалогічне спілкування. Конфліктупедагогічному спілкуванні. Педагогічний такт вчителя.

Тема 4. Функції та стилі педагогічного спілкування.

Функції та стилі педагогічного спілкування. Авторитарний, демократичний, ліберальні стилі. Стил педагогічного спілкування за Кан-Каликом.

Тема 5. Слово вчителя на уроці.

Слово вчителя на уроці. Модальність слова, емоційно-моральна, смислована сиченість слова, виразність та багатство. Гуманістична спрямованість слова вчителя.

Тема 6. Вдосконалення професійно-компетентної комунікативності вчителя Професійне вдосконалення через систему методичної роботи. Вивчення і

використання передового педагогічного досвіду (технологічні основи).

Головні елементи наукової організації праці вчителя. Проблеми психологічного налаштування на професійне вдосконалення. Науково-методична робота з педколективом: основні технології, атестація педколективу, конкурси "Вчитель року".

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лек.	Практ.	Сам. роб.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль I. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога				
Тема 1. Пріоритети і джерела професійної компетентності вчителя	13	2	2	9
Тема 2. Проблеми професійної придатності до педагогічної діяльності	15	4	2	9
Разом за змістовим модулем 1	28	6	4	18
Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя				
Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура	17	4	4	9
Тема 4. Функції та стилі педагогічного спілкування	15	4	2	9
Тема 5. Слово вчителя на уроці	15	4	2	9
Тема 6. Вдосконалення професійно-компетентної комунікативності вчителя	15	4	2	9
Разом за змістовим модулем 2	62	16	10	36
Усього годин	90	22	14	54

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
	Змістовий модуль I. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога	
1	Тема 1. Пріоритети і джерела професійної компетентності вчителя. 1. Знайомство з методикою самотестування даного показника / публікація у журналі "Радянська школа" за 1991 рік, №4/. 2. Заповнення бланка, підрахунок держаних результатів. 3. Висновок про рівень своїх творчих здібностей.	2
2	Тема 2. Проблеми професійної придатності до педагогічної діяльності 1. Аналіз посадової інструкції вчителя (опубліковано: – Директор школи, 2002, №25, 26). 2. Знайомство з варіативним компонентом характеристики фахівця.	2

	Спеціальність 7.010102 "Початковаосвіта". – Луцьк, ВДУ, 2004.	
	Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя	
3	Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура 1. Суть педагогічного спілкування, його структура. 2. Самодіагностування здатності до спілкування. Знайомство з вправами підвищення рівня здатності до спілкування. Знайомство з методикою самодіагностування здатності до спілкування /за Л.І.Рувінським/. 3. Опрацювання даної методики, підрахунокрезультатів. 4. Знайомство з вправами на комунікативнесамовиховання (здатність до спілкування).	4
4	Тема 4. Педагогічні спілкування: функції, структура 1. Педагогічно-діалогічне спілкування. 2. Конфлікт у педагогічному спілкуванні. 3. Бар'єри спілкування. Культура слухання.	2
5	Тема 5. Слово вчителя на уроці. 1. Гуманістична спрямованість слова вчителя. 2. Модальність слова, емоційно-моральна, смислова насиченість слова. 3. Виразність та багатство слова вчителя.	2
6	Тема 6. Вдосконалення професійно-компетентної комунікативності вчителя 1. Професійневдосконалення – шлях до майстерності. 2. Професійне вдосконалення через системи методичної роботи. Аналіз плану роботишкільного (кущового) методоб'єднаннявчителівпочатковихкласів. 3. Вивчення і використання передового педагогічного досвіду. Аналіз пам'ятки-технології (загальний зміст, етапи та ін.) для вивчення педагогічного досвіду з використанням методики (монографічного вивчення). 4. Науково-методична робота: основи технологій.	2
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль I. Суть та зміст професійно-комунікативної компетентності педагога		
1	Тема 1. Пріоритети і джерела професійної компетентності вчителя	9
2	Тема 2. Проблеми професійної придатності до педагогічної діяльності	9
Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування та комунікативні вміння вчителя		
3	Тема 3. Педагогічне спілкування, його структура	9
4	Тема 4. Функції та стилі педагогічного спілкування	9
5	Тема 5. Слово вчителя на уроці	9
6	Тема 6. Вдосконалення професійно-компетентної комунікативності вчителя	9
	Разом	54

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачено

8. Методи та форми навчання словесні, наочні, практичні (лекції із застосуванням роздаткового матеріалу, вирішення проблемних ситуацій, виконання практичних завдань (індивідуальні та групові, ділові та рольові ігри, інтерактивні методи, вправи).

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Об'єктом оцінювання навчальних досягнень є структурні компоненти їх навчальної діяльності. При цьому аналізові підлягають такі компоненти:

- змістовий (знання про об'єкт вивчення): повнота, правильність, логічність, усвідомленість, вербалізація, застосування знань;
- діяльнісно-поведінковий (дії та способи дій – предметні, розумові, загальнонавчальні);
- емоційно-мотиваційний (мотиви та ставлення до навчання): характер, сила, дієвість і сталість даного компоненту;
- ціннісний (вираження суджень та оцінок щодо значущості вивчення курсу, аналіз та самооцінка навчальних досягнень).

Саме ці характеристики покладені в основу визначення рівня успішності навчання, загальних критеріїв оцінювання та відповідних оцінок у балах.

Методи і засоби діагностування знань і умінь:

- а) усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції (10-15 хв.);
- б) письмове фронтальне опитування на початку чи в кінці лекційної частини курсу (10-15 хв.);
- в) фронтальний тестовий контроль за матеріалами кількох тем лекційної частини курсу (на початку практичних чи семінарських занять, 10-15 хв.);
- г) письмова перевірка у вигляді контрольних та творчих робіт;
- д) завдання для самостійної, індивідуальної роботи.

10. Розподіл балів за формами контролю

Модуль 1			Модуль 2			Загальна кількість балів	
Поточний контроль			Підсумковий контроль				
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			залік		100
T 1	T2	T3	T4	T5	T6	60	
7	7	7	7	6	6		

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

11. Методичне забезпечення

1. Підручники, навчальні посібники, що розкривають зміст даної дисципліни.
2. Необхідна нормативна документація, в т.ч. по початковій школі.
3. Необхідна методична документація з загальноосвітніх, в т.ч. початкових шкіл.
4. Технічні, наочні засоби навчання.

12. Список джерел

а) основна

1. Закон України "Про освіту" (1996, зі змінами і доповненнями 2001). Харків: Інформаційно-правовий центр "Ксилон", 2002. – 36 с.
2. Закон України "Про вищу освіту" / Освіта України. – 2002, 26 лютого.
3. Мороз О.Г. та ін. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація / О.Г. Мороз та ін. – К., 1997. – 185с.
4. Барабаш Ю.Г., Позінкевич Р.О. Педагогічна майстерність: теоретичні й навчально-методичні основи / Ю.Г. Барабаш, Р.О. Позінкевич – Луцьк, 2006. – 476 с.
5. Учителю о педагогической технике. [Под ред. Л.И.Рувинского]. – М., 1987. – 96 с.
6. Елканов С.В. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя / С.В. Елканов. – М., 1989. – 87 с.
7. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація / Н.П. Волкова // Навчальний посібник. – К.: "Видавничий дім": Академія. – 2006. – 255 с.
8. Основні документи по організації методичної роботи з педагогічними кадрами. – К., 1986. – 135 с.
9. Портнов М.Л. Анализ и оценка труда учителя / М.Л. Портнов. – М, 1990.
10. Гура О.І. Педагогіка вищої школи / О.І. Гура. – К., 2005. – 223с.

б) додаткова

1. Навчальний процес у вищій педагогічній школі. [За ред. О.Г. Мороза]. – К., 2001. – 195 с.
2. Рудницька О.П. Педагогіка загальна і мистецька / О.П. Рудницька // Навчальний посібник. – Тернопіль: "Богдан". – 2005. – 360 с.

в) ресурси

1. www.education.gov.ua сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.aduv.gov.ua сайт бібліотеки ім. Вернадського.